

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi luotsauksesta (15.11.2016)

Luotsiliiton lausunto

Hallituksen esitys Luotsauslain ja Alusliikennepalvelulain muuttamisesta (HE 207/2016 vp) on tällä hetkellä Eduskunnan käsittelyssä. Liikenne- ja viestintäministeriö antaa mahdollisuuden lausua 28.11.2016 mennessä luonnoksesta Valtioneuvoston asetuksesta luotsauksesta. Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia teknisluontoisia määräyksiä muun muassa luotsin ohjauskirjantutkiminnon, linjaluotsintutkiminnon sekä yleisvapautuksen myöntämisen sisällöstä ja tutkintojen menettelytavoista. Erittäin keskeisiä säädöksiä on nyt hajautettuna laissa, asetuksessa ja viranomaismääräyksissä. Kokonaisuuden hallinta ja niistä lausuminen yksittäisinä asioina on vaikeaa ellei mahdotonta. Luotsiliitto ei pidä menettelytapaa hyvänä.

Luotsiliitto viittaa edelleen aikaisemmin antamiinsa lausuntoihin liikenne- ja viestintäministeriölle koskien Hallituksen esitystä Luotsauslain muuttamisesta (HE 207/2016 vp) sekä 15.4.2016 päivättyyn lausuntoon Luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi luotsauksesta.

Luotsiliitto katsoo, että luotsin ohjauskirjan, linjaluotsinkirjan sekä yleisvapautuksen saamisen kriteerit ovat oltava sellaiset, että riittävä paikallistuntemus, väyläosaaminen ja navigointitaidot saaristossa ja satamissa voidaan varmistaa. Edellä mainittuun liittyen nähdään välttämättömäksi seuraava tarkennus luotsaukseen liittyvässä sääntelyssä:

Luotsiliitto esittää, että Valtioneuvoston asetuksella joko itse asetuksessa tai jotenkin muutoin varmistetaan, että myöhemmin annettavassa viranomaismääräyksessä on kirjaus Luotsauslain (HE207/2016 vp) 11 a § 3) laivasimulaattorissa tehtävästä kokeesta, jossa säädetään suorittajan kyky navigoida alusta laatimansa reittisuunnitelman mukaisesti optisesti ja tutkan avulla sekä kyky toimia poikkeustilanteissa toteutetaan **ilman elektronista karttaa ja ilman tutkakuvalla projisoitua väyläviivaa tms.**

Luotsiliitto toteaa, että edellä mainitulla esityksellä ei lisätä merenkulkuelinkeinon kustannuksia eikä sillä ole hallinnon sujuvoittamisen kannalta haitallisia vaikutuksia. On syytä huomioida, että simulaattorissa voidaan turvallisesti toteuttaa osaamisen ja ammattitaidon varmistaminen toisin kuin merellä tapahtuvassa koeluotsauksessa. Esimerkkinä voidaan todeta m/s Isabellan karilleajo koeluotsauksen aikana, kun elektroninen kartta kytkettiin pois käytöstä. Samankaltainen tekninen ongelma voi tapahtua milloin vain ja kenelle tahansa ja siksi on hyvin tärkeää varmistaa tutkiminnon suorittajan kyky navigoida kaikissa näkyvyysolosuhteissa vain tutkan avulla.

Asetusluonnoksen pykäläkohtainen käsittely

2 § Luotsin ohjauskirjan myöntäminen

Esitetään poistettavaksi mom 5: (Luotsauslain 12 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun merikapteenikirjan esittämistä ei vaadita silloin, kun luotsille on aikaisemmin myönnetty ohjauskirja jollekin väylälle ja hän hakee ohjauskirjaa jollekin toiselle väylälle.)

3 § Luotsin ohjauskirjan uudistaminen

Luotsiliitto katsoo, että luotsin ohjauskirjan uudistamisen säädökset asetuseruonnoksessa eivät poista niitä ongelmia, joita on havaittu voimaassa olevassa asetuksessa 10.3.2011/246. Luotsiliitto kiinnittää jäljempänä huomion luotsin ammattitaidon ja väylätuntemuksen säilyttämiseen sekä taloudellisiin ja niihin liittyviin muihin seikkoihin.

Luotsiliitto katsoo, että ohjauskirjan uudistamisen edellytykset ammattitaidon ja väylätuntemuksen osalta täyttyvät mikäli luotsi osoittaa työskennelleensä vakinaisesti luotsina hakemusta edeltäneenä aikana hakemuksen kohteena olevalla väylällä tai väylillä jollakin rajatulla vesialueella (vrt. 8 § Erivapauden uudistaminen). Käytännössä tämä tarkoittaa luotsiaseman toiminta-aluetta ja niillä olevia luotsattavia väyliä. Liikenteen turvallisuusvirastolla olisi mahdollisuus edellyttää, että hakija esittää todistuksen luotsauslain 11 a §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun kirjallisen kokeen suorittamisesta ja luotsauslain 11 b §:ssä tarkoitetun koeluotsauksen suorittamisesta mikäli erityiset syyt sitä puoltavat.

Lisäksi Luotsiliitto esittää, että valtion erityistehtäväyhtiö Finnpiilot Pilotage Oy veloitettaisiin esimerkiksi laatu järjestelmässään määrittämään riittävät kriteerit luotsin ammattitaidon ja sen kehittämisen sekä väylätuntemuksen osoittamiseksi. Tässä voitaisiin soveltuvin osin huomioida asetuseruonnoksen 15.11.2016 3 §:n säädöksiä.

Luotsiliitto huomauttaa, että asetuseruonnoksen 3 § johtaa lähes jokaisen luotsin kohdalla ohjauskirjan uusimismenettelyyn, joka on taloudellisessa mielessä kohtuuton luotsausyhtiölle. Yhden luotsin ohjauskirjan uusiminen aiheuttaa vähintään 3000 euron kulut/luotsi. Tämä tarkoittaa noin 500 000 euroa/ 5 vuoden ajanjakso. Kyseinen kulu vaikuttaa luotsausmaksutasoon sitä nostavana.

10 § Tutkintojen järjestäjää koskevat erityisvaatimukset

Esitetään, että 1 mom 1) kohta muutetaan seuraavasti (muutos kursiivina ja lihavoituna).

- 1) luotsaustutkinnoista vastaavalla henkilöllä ja luotsaustutkintoja vastaan ottavalla henkilöstöllä on merenkulkijoiden ammatilliseen koulutukseen soveltuva opettajankoulutus ja kokemusta luotsaustutkintoihin liittyvästä koulutuksesta **ja** suoritettu luotsin ohjauskirjaa tai linjaluotsinkirjaa koskeva tutkinto;

Hangossa 24.11.2016

Antti Rautava, puheenjohtaja